

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 589 คน คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับจำนวน 544 ฉบับ จากจำนวนทั้งสิ้น 589 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.36 ผลการศึกษาได้นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ตามลำดับดังนี้

ส่วนที่ 1 จำนวนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 โดยนำเสนอตารางในภาพรวมทั้ง 4 ชั้นปี และนำเสนอตารางจำแนกรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละชั้นปีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 4

ส่วนที่ 1 จำนวนนักศึกษาพยาบาลชั้นปี 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่ตอบแบบสอบถามครบสมบูรณ์ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปี 1 ถึงชั้นปีที่ 4

ชั้นปี	จำนวนนักศึกษา (คน)	ร้อยละ (%)
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1	177	32.54
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2	116	21.32
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3	135	24.82
นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4	116	21.32
รวม	544	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 544 คน นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 32.54 รองลงมาคือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 24.82

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ดังแสดงในตารางที่ 2 – ตารางที่ 6

ตารางที่ 2 ตารางแสดงจำนวน ร้อยละ โดยจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละมิติและตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในภาพรวมตั้งแต่ชั้นปีที่ 1- ชั้นปีที่ 4

ระดับ คะแนน	รูปแบบการเรียนรู้							
	มิติการลงมือปฏิบัติหรือ การสะท้อนคิด		มิติการใช้ประสาท สัมผัสหรือ สัญชาตญาณ		มิติการมองเห็น หรือการใช้ภาษา		มิติกระบวนการคิดแบบ เป็นเส้นตรงหรือ กระบวนการคิดแบบ ภาพรวม	
	จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)	
	Active	Reflective	Sensory	Intuition	Visual	Verbal	Sequential	Global
1-3	217* (39.89%)	102 (18.75%)	195 (35.85%)	69 (12.68%)	164 (30.15%)	74 (13.6%)	214* (39.34%)	156 (28.67%)
5-7	167 (30.70%)	37 (6.80%)	201* (36.95%)	14 (2.57%)	177* (32.54%)	16 (2.94%)	101 (18.57%)	52 (9.56%)
9-11	19 (3.49%)	2 (0.37%)	61 (11.21%)	4 (1.74%)	111 (20.40%)	2 (0.37%)	15 (2.76%)	6 (1.1%)
รวม N = 544	403 (74.08%)	141 (25.92%)	457* (84.01%)	87 (15.99%)	452 (83.09%)	92 (16.91%)	330 (60.67%)	214 (39.93%)

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1- ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัส (sensing learning style) คิดเป็นร้อยละ 84.01 อันดับสองรองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการผ่านการมองเห็น (visual learning style) คิดเป็นร้อยละ 83.09 อันดับสามคือ รูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ (active learning style) คิดเป็นร้อยละ 74.08 และอันดับสุดท้ายคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง (sequential learning style) คิดเป็นร้อยละ 60.67

เมื่อจำแนกแต่ละมิติและแต่ละด้าน พบว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1-ชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติมากกว่าการสะท้อนคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่าการใช้สัญชาตญาณ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นมากกว่าการใช้ภาษา และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงมากกว่ากระบวนการคิดแบบภาพรวม

เมื่อพิจารณารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1- ชั้นปีที่ 4 ในแต่ละมิติโดยจำแนกตามระดับคะแนนแต่ละลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ ดังนี้

คะแนนอยู่ในระหว่างระดับ 1 - 3 แปลว่า นักศึกษามีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบสามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ

คะแนนอยู่ในระหว่างระดับ 5 - 7 แปลว่า นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง (รูปแบบที่มีคะแนนมาก) ระดับปานกลาง และสามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น

คะแนนอยู่ระหว่างระดับ 9-11 แปลว่า นักศึกษามีความชัดเจนในรูปแบบการเรียนรู้ นั้นซึ่งอาจมีความลำบากที่จะเรียนรู้สำหรับสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบนั้นได้

จากตารางพบว่า

1) มิตินิการลงมือปฏิบัติหรือการสะท้อนคิด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 319 ราย) คิดเป็นร้อยละ 58.64 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 167 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.70 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้รูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.49 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการลงมือปฏิบัติซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

2) มิตินิการใช้ประสาทสัมผัสหรือสัญชาตญาณ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 264 ราย) คิดเป็นร้อยละ 48.53 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 201 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.95 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.21 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

3) มิตินิการมองเห็นหรือการใช้ภาษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 238 ราย) คิดเป็นร้อยละ 43.75 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 177 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.54 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบผ่านการมองเห็นใน

4) มิตិกระบวนกรคิดแบบเป็นเส้นตรงหรือกระบวนกรคิดแบบภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 370 ราย) คิดเป็นร้อยละ 68.01 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.57 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบกรใช้กระบวนกรคิดแบบเป็นเส้นตรงในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษารจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.76 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบกรใช้กระบวนกรคิดแบบเป็นเส้นตรงซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

ตารางที่ 3 ตารางแสดงจำนวน และร้อยละ โดยจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละมิติและตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1

ชั้นปี / ระดับ คะแนน	รูปแบบการเรียนรู้							
	มิติกรลงมือปฏิบัติ หรือการสะท้อนคิด		มิติกรใช้ประสาท สัมผัสหรือ สัญชาตญาณ		มิติกรมองเห็น หรือกรใช้ภาษา		มิติกระบวนกรคิดแบบ เป็นเส้นตรงหรือ กระบวนกรคิดแบบ ภาพรวม	
	จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)	
	Active	Reflective	Sensory	Intuition	Visual	Verbal	Sequential	Global
ชั้นปีที่ 1								
1-3	69* (38.98%)	30 (16.95%)	58 (32.77%)	19 (10.73%)	63* (35.59%)	27 (15.25%)	77* (43.50%)	51 (28.81%)
5-7	62 (35.03%)	10 (5.65%)	75* (42.37%)	9 (5.09%)	54 (30.51%)	7 (3.96%)	32 (18.08%)	12 (6.78%)
9-11	4 (2.26%)	2 (1.13%)	14 (7.91%)	2 (1.13%)	24 (13.56%)	2 (1.13%)	3 (1.70%)	2 (1.13%)
รวม N=177	135 (76.27)	42 (23.73)	147* (83.05)	30 (16.95)	141 (79.66)	36 (20.34)	112 (63.28)	65 (36.72)

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัส (Sensing learning style) คิดเป็นร้อยละ 83.05 อันดับสองรองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น (visual learning style) คิดเป็นร้อยละ 79.66 อันดับสามคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ (Active learning style) คิดเป็นร้อยละ 76.27 และอันดับสุดท้ายคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง (Sequential learning style) คิดเป็นร้อยละ 63.28

เมื่อจำแนกแต่ละมิติและแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติมากกว่าการสะท้อนคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่าการใช้สัญชาตญาณ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นมากกว่าการใช้ภาษา และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงมากกว่ากระบวนการคิดแบบภาพรวม

และเมื่อพิจารณารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ในแต่ละมิติ โดยจำแนกตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า

1) ในมิติการลงมือปฏิบัติหรือการสะท้อนคิด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 99 ราย) คิดเป็นร้อยละ 55.93 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.03 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.26 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการลงมือปฏิบัติซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

2) มิติการใช้ประสาทสัมผัสหรือสัญชาตญาณ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 77 ราย) คิดเป็นร้อยละ 43.07 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.37 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.91 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

3) มิติการมองเห็นหรือการใช้ภาษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 90 ราย) คิดเป็นร้อยละ 50.84 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.51 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบผ่านการมองเห็นในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมี

4) มิติกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงหรือกระบวนการคิดแบบภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 128 ราย) คิดเป็นร้อยละ 72.31 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.08 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.70 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

ตารางที่ 4 ตารางแสดงจำนวนและร้อยละ โดยจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละมิติและตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2

ชั้นปี / ระดับ คะแนน	รูปแบบการเรียนรู้							
	มิติการลงมือปฏิบัติ หรือการสะท้อนคิด		มิติการใช้ประสาท สัมผัสหรือ สัญชาตญาณ		มิติการมองเห็น หรือ การใช้ภาษา		มิติกระบวนการคิด แบบเป็นเส้นตรงหรือ กระบวนการคิดแบบ ภาพรวม	
	จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)	
	Active	Reflective	Sensory	Intuition	Visual	Verbal	Sequential	Global
ชั้นปีที่ 2								
1-3	52* (44.83 %)	27 (23.27 %)	42* (36.21 %)	14 (12.07%)	29 (25%)	20 (17.24%)	46* (39.66 %)	36 (31.03%)
5-7	22 (18.97%)	8 (6.90%)	42* (36.21 %)	0 (0%)	35* (30.17%)	5 (4.31 %)	16 (13.79%)	12 (10.35%)
9-11	7 (6.03%)	0 (0 %)	16 (13.79%)	2 (1.72 %)	26 (22.42%)	1 (.86 %)	5 (4.31%)	1 (.86 %)
รวม N=116	81 (69.83 %)	35 (30.17%)	100* (86.21 %)	16 (13.79%)	90 (77.59 %)	26 (22.41 %)	67 (57.76%)	49 (42.24 %)

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัส (Sensing learning style) คิดเป็นร้อยละ 86.21 อันดับสองรองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น (visual learning style) คิดเป็นร้อยละ 77.59 อันดับสามคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ (Active learning style) คิดเป็นร้อยละ 69.83 และอันดับสุดท้ายคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง (Sequential learning style) คิดเป็นร้อยละ 57.76

เมื่อจำแนกแต่ละมิติและแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติมากกว่าการสะท้อนคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่าการใช้สัญชาตญาณ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นมากกว่าการใช้ภาษา และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงมากกว่ากระบวนการคิดแบบภาพรวม

และเมื่อพิจารณารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ในแต่ละมิติ โดยจำแนกตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า

1) ในมิติการลงมือปฏิบัติหรือการสะท้อนคิด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 79 ราย) คิดเป็นร้อยละ 68.1 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.97 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.03 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการลงมือปฏิบัติซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

2) มิติการใช้ประสาทสัมผัสหรือสัญชาตญาณ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 56 ราย) คิดเป็นร้อยละ 48.28 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.21 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.79 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

3) มิติการมองเห็นหรือการใช้ภาษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 49 ราย) คิดเป็นร้อยละ 42.24 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.17 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบผ่านการมองเห็นในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น

4) มิติกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงหรือกระบวนการคิดแบบภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 82 ราย) คิดเป็นร้อยละ 70.69 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.79 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.31 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

ตารางที่ 5 ตารางแสดงจำนวน ร้อยละ โดยจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละมิติและตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3

ชั้นปี/ ระดับ คะแนน	รูปแบบการเรียนรู้							
	มิติการลงมือปฏิบัติ หรือการสะท้อนคิด		มิติการใช้ประสาท สัมผัสหรือ สัญชาตญาณ		มิติการมองเห็น หรือ การใช้ภาษา		มิติกระบวนการคิด แบบเป็นเส้นตรงหรือ กระบวนการคิดแบบ ภาพรวม	
	จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)	
	Active	Reflective	Sensory	Intuition	Visual	Verbal	Sequential	Global
ชั้นปีที่ 3								
1-3	51* (37.79%)	22 (16.29%)	53* (39.27%)	15 (11.11%)	39 (28.89%)	21 (15.56%)	50* (37.04%)	37 (27.41%)
5-7	45 (33.33%)	11 (8.15%)	45 (33.33%)	4 (2.96%)	42* (31.11%)	3 (2.22%)	30 (22.22%)	11 (8.15%)
9-11	6 (4.44%)	0 (0%)	18 (13.33%)	0 (0%)	30 (22.22%)	0 (0%)	5 (3.70%)	2 (1.48%)
รวม N= 135	102 (75.56%)	33 (24.44%)	116* (85.93%)	19 (14.07%)	111 (82.22%)	24 (17.78%)	85 (62.96%)	50 (37.04%)

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัส (Sensing learning style) คิดเป็นร้อยละ 85.93 อันดับสองรองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้ผ่านการมองเห็น (visual learning style) คิดเป็นร้อยละ 82.22 อันดับสามคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ (Active learning style) คิดเป็นร้อยละ 75.56 และอันดับสุดท้ายคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง (Sequential learning style) คิดเป็นร้อยละ 62.96

เมื่อจำแนกแต่ละมิติและแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติมากกว่าการสะท้อนคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่าการใช้สัญชาตญาณ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นมากกว่าการใช้ภาษา และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงมากกว่ากระบวนการคิดแบบภาพรวม

และเมื่อพิจารณารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ในแต่ละมิติ โดยจำแนกตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า

1) ในมิติการลงมือปฏิบัติหรือการสะท้อนคิด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 73 ราย) คิดเป็นร้อยละ 54.08 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้รูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.44 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการลงมือปฏิบัติซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

2) มิติการใช้ประสาทสัมผัสหรือสัญชาตญาณ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 68 ราย) คิดเป็นร้อยละ 50.38 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.33 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

3) มิติการมองเห็นหรือการใช้ภาษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 60 ราย) คิดเป็นร้อยละ 44.45 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.11 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบผ่านการมองเห็นในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.22 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบผ่านการ

4) มิติกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงหรือกระบวนการคิดแบบภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 87 ราย) คิดเป็นร้อยละ 64.45 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.22 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.70 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวน ร้อยละ โดยจำแนกตามรูปแบบการเรียนรู้ในแต่ละมิติและตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4

ชั้นปี / ระดับ คะแนน	รูปแบบการเรียนรู้							
	มิติการลงมือปฏิบัติ หรือการสะท้อนคิด		มิติการใช้ประสาท สัมผัสหรือ สัญชาตญาณ		มิติการมองเห็น หรือการใช้ภาษา		มิติกระบวนการคิดแบบ เป็นเส้นตรงหรือ กระบวนการคิดแบบ ภาพรวม	
	จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)	
	Active	Reflective	Sensory	Intuition	Visual	Verbal	Sequential	Global
ชั้นปีที่ 4								
1-3	45* (38.79%)	23 (19.83%)	42* (36.21%)	21 (18.10%)	33 (28.45%)	6 (5.17%)	41* (35.34%)	32 (27.59%)
5-7	38 (32.76%)	8 (6.90%)	39 (33.62%)	1 (0.86%)	46* (39.66%)	1 (0.86%)	23 (19.83%)	17 (14.66%)
9-11	2 (1.72%)	0 (0%)	13 (11.21%)	0 (0%)	30 (25.86%)	0 (0%)	2 (1.72%)	1 (0.86%)
รวม N = 116	85 (73.28%)	31 (26.72%)	94 (81.03%)	22 (18.97%)	109* (93.97%)	7 (6.03%)	66 (56.90%)	50 (43.10%)

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการผ่านการมองเห็น (visual learning style) คิดเป็นร้อยละ 93.97 อันดับสองรองลงมาคือรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ประสาทสัมผัส (Sensing learning style) คิดเป็นร้อยละ 81.03 อันดับสามคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ (Active learning style) คิดเป็นร้อยละ 73.28 และอันดับสุดท้ายคือรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง (Sequential learning style) คิดเป็นร้อยละ 56.90

เมื่อจำแนกแต่ละมิติและแต่ละด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติมากกว่าการสะท้อนคิด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่าการใช้สัญชาตญาณ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นมากกว่าการใช้ภาษา และมีรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงมากกว่ากระบวนการคิดแบบภาพรวม

และเมื่อพิจารณารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ในแต่ละมิติ โดยจำแนกตามระดับคะแนนในแต่ละลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า

1) ในมิติการลงมือปฏิบัติหรือการสะท้อนคิด พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 68 ราย) คิดเป็นร้อยละ 58.62 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.76 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.72 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการลงมือปฏิบัติซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

2) มิติการใช้ประสาทสัมผัสหรือสัญชาตญาณ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 63 ราย) คิดเป็นร้อยละ 54.31 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.62 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.21 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

3) มิติการมองเห็นหรือการใช้ภาษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 46 ราย) คิดเป็นร้อยละ 39.66 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบผ่านการมองเห็นในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น รองลงมานักศึกษา 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.62 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ และมี

4) มิติกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงหรือกระบวนการคิดแบบภาพรวม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (จำนวน 73 ราย) คิดเป็นร้อยละ 62.93 มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ รองลงมานักศึกษา 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.83 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงในระดับปานกลาง สามารถเรียนรู้ได้ง่ายในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในรูปแบบนั้น และมีนักศึกษาจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.72 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงซึ่งอาจมีความลำบากในการเรียนหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษา

การอภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ศึกษาถึงรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำนวน 544 คน พบว่านักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มีจำนวนมากที่สุดจำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 32.54 ในการอภิปรายผลผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในภาพรวม ตั้งแต่ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 พบว่าในภาพรวมนักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัส (Sensing learning style) มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 84.01 ซึ่งลักษณะการเรียนรู้นี้อาศัยการสังเกตและการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ได้แก่ การมองเห็น การได้ยินเสียง การสัมผัสทางกาย ผู้เรียนลักษณะนี้ชอบเรียนรู้แบบรูปธรรม (Felder, 2002 ; Felder & Soloman cited in www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm; <http://lorien.ncl.ac.uk/ming/learn/ilsintro.htm>; www.mindtools.com/mnne1sty.html) อันดับสองรองลงมา คือรูปแบบการเรียนรู้แบบการผ่านการมองเห็น (visual learning style) คิดเป็นร้อยละ 83.09 การเรียนรู้ในรูปแบบนี้ผู้เรียนสามารถจำสิ่งต่างๆ ได้ดีจากการที่ได้เห็นภาพ กราฟ ไดอะแกรม สัญลักษณ์ต่างๆ ตารางเวลา ภาพยนตร์ และการสาธิต ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนเองมองเห็นหรือเรียนรู้จากการเห็นและสังเกตให้กับผู้อื่นได้ดี (Felder, 2002 ; Felder & Soloman cited in www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm; <http://lorien.ncl.ac.uk/ming/learn/ilsintro.htm>; www.mindtools.com/mnne1sty.html) อันดับสาม

; www.mindtools.com/mnemplsty.html) และการเรียนรู้ของนักศึกษาที่อยู่ในอันดับสุดท้าย คือ รูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง (Sequential learning style) คิดเป็นร้อยละ 60.67 ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะนี้เป็นการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง มีลักษณะคิดแบบเป็นขั้นตอนเริ่มเรียนรู้จากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสุดท้าย ผู้เรียนกลุ่มนี้จะมีความเข้าใจได้ง่ายโดยการเรียนรู้จากส่วนเล็กไปหาส่วนใหญ่ และการเรียนเป็นขั้นเป็นตอน เรียนจากง่ายไปยาก เรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาไปตามขั้นตอน หากไม่เข้าใจองค์ประกอบหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาหรือผ่านการทดสอบได้ ในทางตรงข้ามหากผู้เรียนเข้าใจในรายละเอียดในแต่ละส่วนทั้งหมดก็จะสามารถทำความเข้าใจในภาพรวมได้ สามารถสรุปและวิเคราะห์ปัญหาได้ ลักษณะการเรียนรู้จะคล้ายกับการต่อจิ๊กซอว์ที่ค่อยขยายภาพอย่างต่อเนื่องจนเกิดความชัดเจน ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เรียนต้องใช้เวลาในกระบวนการเรียนรู้และการแก้ปัญหา แม้ว่าจะเป็นปัญหาง่าย ๆ นอกจากนั้นผู้เรียนยังเรียนรู้ได้ช้าในสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน (Felder, 2002 ; Felder & Soloman cited in www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm; <http://lorien.ncl.ac.uk/ming/learn/ilsintro.htm> ; www.mindtools.com/mnemplsty.html)

2. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในภาพรวม ตั้งแต่ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 จำแนกในแต่ละมิติ

2.1 มิติการลงมือปฏิบัติหรือการสะท้อนคิด

พบว่าในภาพรวมนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติมากกว่าการสะท้อนคิด โดยในจำนวนนี้มีนักศึกษาจำนวน 167 คน (ร้อยละ 30.70) มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการลงมือปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีนักศึกษาจำนวน 19 คน (ร้อยละ 3.49) ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการลงมือปฏิบัติ ซึ่งเมื่อพิจารณาในส่วนของหลักสูตรการเรียนการสอนของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี พบว่าในชั้นปีที่ 1 นั้นส่วนใหญ่การเรียนจะเป็นแบบการฟังการบรรยายอาจไม่ได้มีการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆมากนัก แต่สำหรับ

2.2 มิติการใช้ประสาทสัมผัสหรือสัญชาตญาณ

พบว่าในภาพรวมนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่าการใช้สัญชาตญาณ โดยมีนักศึกษาจำนวน 201 คน (ร้อยละ 36.95) มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสในระดับปานกลาง และนักศึกษาอีกจำนวน 61 คน (ร้อยละ 11.21) ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัส ซึ่งในหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์โดยเฉพาะตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 4 นั้นนักศึกษาจะมีโอกาสเรียนรู้มากขึ้นโดยอาศัยการสังเกต การจับ หรือการสัมผัสสิ่งต่างๆ จากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จำลองในห้องทดลองก่อนปฏิบัติจริง และฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะนี้จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้ประสาทสัมผัสเรียนรู้ได้ดี เนื่องจากนักศึกษากลุ่มนี้ชอบการสังเกต มีการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ได้แก่ การมองเห็น การได้ยินเสียง การสัมผัสทางกาย มีการเรียนรู้จากข้อเท็จจริงและมีรายละเอียดเรียนรู้จากการสังเกตการณ์ จากข้อมูลที่เป็นขั้นตอนหรือเป็นกระบวนการ จะสามารถจดจำและเข้าใจได้ดีมากเมื่อได้เห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาเกี่ยวกับโลกความเป็นจริง และมีลักษณะเป็นรูปธรรม หากชั้นเรียนมีลักษณะแบบเป็นนามธรรมและเป็นทฤษฎีมาก ผู้สอนต้องอธิบายและยกตัวอย่างเกี่ยวกับเนื้อหาแบบเฉพาะเจาะจง อธิบายให้เห็นภาพหรือเป็นแบบรูปธรรมที่มีความชัดเจน หรืออธิบายให้เห็นขั้นตอนอย่างชัดเจน หาวิธีการประยุกต์เนื้อหาไปสู่การปฏิบัติและเชื่อมโยงกับโลกความเป็นจริงจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษากลุ่มนี้เป็นอย่างมาก (Felder & Soloman cited in www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm) แต่ในทางตรงข้ามหากสิ่งแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักของนักศึกษาจะทำให้ให้นักศึกษากลุ่มนี้มีความลำบากในการเรียนรู้ได้เช่นกัน นอกจากนั้นลักษณะการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นแบบใช้ประสาทสัมผัสอาจมีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้ประสาทสัมผัสเพิ่มขึ้นได้ แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งจำนวน 264 คน (ร้อยละ 48.53) ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับนักศึกษาทั้งสองกลุ่มข้างต้นรวมกัน มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้ง 2 รูปแบบ โดยลักษณะการเรียนรู้แบบอาศัยสัญชาตญาณเป็นการรับรู้ทางอ้อมผ่านทางจิตไร้สำนึก เช่น ความทรงจำ การใช้การครุ่นคิดพิจารณา การใช้จินตนาการ การใช้ลางสังหรณ์ และการตระหนักรู้ ผู้เรียนประเภทนี้จะเรียนรู้เนื้อหาที่เป็นหลักการและทฤษฎีต่างๆ เรื่องที่มีความซับซ้อน แสวงหาความหมาย ค้นหาความเป็นไปได้และความสัมพันธ์สามารถทำความเข้าใจกับแนวคิดใหม่ๆ และแนวคิดเชิงนามธรรมได้ดี (Felder, 2002 ; Felder & Soloman cited in www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm; <http://lorien.ncl.ac.uk/ming/learn/ilsintro.htm>) การสนับสนุนผู้เรียนในกลุ่มที่มีความสมดุลทั้งสองลักษณะนี้จึงสามารถทำได้ทั้งการจัดการเรียนการสอนในแบบรูปธรรมและนามธรรม คือ มีทั้งข้อเท็จจริงที่ได้จากประสบการณ์การสังเกตและเห็นภาพชัดเจน และเนื้อหา

2.3 มิติการมองเห็นหรือการใช้ภาษา

พบว่าในภาพรวมนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นมากกว่าการใช้ภาษา โดยนักศึกษาจำนวน 177 คน (ร้อยละ 32.54) มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบผ่านการมองเห็นในระดับปานกลาง และมีนักศึกษาจำนวน 111 คน (ร้อยละ 20.40) ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบผ่านการมองเห็น ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้แบบผ่านการมองเห็นนี้ผู้เรียนจะสามารถจำสิ่งต่างๆ และเรียนรู้ได้ดีจากการมองเห็น โดยผ่านทางรูปภาพ ภาพไดอะแกรม แผนภูมิ แผนผัง เส้น กราฟ ตาราง ภาพยนตร์ และการสาธิต ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนเองมองเห็นหรือเรียนรู้จากการเห็นและสังเกตให้กับผู้อื่นได้ดี (Felder, 2002 ; Felder & Soloman cited in www.ncsu.edu/felder-public/ILSdir/styles.htm; <http://lorien.ncl.ac.uk/ming/learn/ilsintro.htm>) ซึ่งเมื่อพิจารณาตามโครงสร้างหลักสูตรของคณะพยาบาลศาสตร์แล้วพบว่าในส่วนของวิชาภาคทฤษฎีมีหลายวิชา เช่น วิชาสรีรวิทยา วิชากายภาพ วิชาแนวคิดพื้นฐานทางการพยาบาล และวิชาที่เกี่ยวข้องกับทางการพยาบาล เป็นต้น (งานบริการการศึกษา, 2550) ได้นำวิธีการเรียนการสอนโดยอาศัยสื่อภาพนิ่ง ภาพถ่าย ภาพวาด และภาพเคลื่อนไหว เช่น การใช้วีดีโอ วีซีดี ดีวีดี ภาพยนตร์ และมีการใช้โครงกระดูกหรือหุ่นโมเดลมาประกอบในการสอนนักศึกษา นอกจากนั้นยังมีการใช้ไดอะแกรม คอมพิวเตอร์กราฟิก ภาพการ์ตูน หรือการสาธิต โดยตรงมาประกอบการสอนด้วย (Felder,1993 ; Felder,1995) ซึ่งการสอนในลักษณะดังกล่าวจะเอื้อให้ผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผ่านการมองเห็นอยู่ก่อนแล้วเกิดความเข้าใจและเรียนรู้ได้ดี และช่วยส่งเสริมให้เกิดผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบผ่านการมองเห็นมากขึ้นหรือเรียนรู้ได้ดีขึ้น นอกจากนั้นยังมีนักศึกษาส่วนหนึ่งจำนวน 238 คน (ร้อยละ 43.75) ที่มีความสมดุลของรูปแบบการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ สามารถเรียนรู้ได้ทั้งผ่านการมองเห็นและการใช้ภาษา ซึ่งในการ

2.4 มิติกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงหรือกระบวนการคิดแบบภาพรวม

พบว่าในภาพรวมนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงมากกว่ากระบวนการคิดแบบภาพรวม โดยนักศึกษาจำนวน 101 คน (ร้อยละ 18.57) มีรูปแบบการเรียนรู้เป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงในระดับปานกลาง และมีนักศึกษาจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 2.76 ที่มีรูปแบบการเรียนรู้หลักเป็นแบบการใช้กระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีโดยผ่านกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรง เป็นขั้นตอน โดยจะเริ่มเรียนรู้จากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสุดท้าย เรียนรู้จากส่วนเล็กไปหาส่วนใหญ่ เรียนรู้จากง่ายไปยาก ลักษณะเนื้อหาจะแบ่งเป็นส่วนๆ มีขั้นตอนชัดเจน มักจะเรียนรู้ตามตารางและเวลาที่กำหนด ซึ่งจะผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ในลักษณะนี้เป็นรูปแบบหลักก็จะสามารถเรียนพยาบาลได้อย่างมีความสุข เนื่องจากเนื้อหาในวิชาการพยาบาลมีหลายส่วนที่มีความจำเป็นและต้องการการกระทำให้เป็นลำดับขั้น การสาธิตการพยาบาลแบบเป็นขั้นตอนตั้งแต่ลำดับแรกจนถึงลำดับสุดท้ายจะช่วยให้ผู้เรียนประเภทนี้จดจำเนื้อหาได้ดี ตัวอย่างการเรียนการสอนประเภทนี้ได้แก่ การสาธิตการปฏิบัติการต่างๆ ในห้องปฏิบัติการ วิธีการเตรียมอุปกรณ์หรือขั้นตอนต่างๆ ในการพยาบาลผู้ป่วย เช่น การเตรียมยา การฝึกใส่สายสวนปัสสาวะให้กับผู้ป่วย การเตรียมทำความสะอาดร่างกาย การเตรียมร่างกายก่อนผ่าตัด หรือการทำแผล เป็นต้น ในกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวนี้นักศึกษาจะได้เรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงสุดท้าย แต่หากผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ในลักษณะกระบวนการคิดแบบเป็นเส้นตรงไม่เข้าใจองค์ประกอบหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาหรือผ่านการทดสอบได้ แต่หากผู้เรียนเข้าใจในรายละเอียดในแต่ละส่วนทั้งหมดก็จะสามารถทำความเข้าใจในภาพรวมได้ สามารถสรุปและวิเคราะห์ปัญหาได้ (Felder, 2002 ;

และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลและพยาบาลวิชาชีพแล้ว พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความคล้ายคลึงกับงานวิจัยของโบรคกี Borucki (2005) การศึกษาของ Wetzig (ม.ป.ป) แต่อาจมีความแตกต่างกันบ้างในส่วนของลำดับของรูปแบบที่พบมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด โดยการศึกษาของโบรคกี Borucki (2005) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล พบว่า เป็นผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบการใช้ประสาทสัมผัสมากที่สุด (ร้อยละ 84) รองลงมาของมีรูปแบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (ร้อยละ 79) อันดับสามมีรูปแบบการเรียนรู้แบบการมองเห็นภาพ (คิดเป็นร้อยละ 78) และ อันดับสุดท้ายผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้แบบคิดอย่างเป็นขั้นตอน (ร้อยละ 64) และการศึกษาของ Wetzig (ม.ป.ป) ซึ่งศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของพยาบาลวิชาชีพแล้ว พบว่า พยาบาลมีรูปแบบการเรียนรู้รูปแบบการเรียนรู้โดยผ่านการใช้ประสาทสัมผัสมากกว่าการใช้สัญชาตญาณ รูปแบบการเรียนรู้แบบผ่านการมองเห็นมากกว่าการใช้ภาษาพูด ส่วนรูปแบบการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติและการสะท้อนคิดมีกระจายกันอยู่ในทุก

สรุปจากข้อมูลข้างต้นและการพิจารณาในลักษณะของการจัดการเรียนในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้ว พบว่านักศึกษาพยาบาลมีการเรียนในภาคทฤษฎีที่มุ่งให้ความรู้ในด้านเนื้อหา ความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการปฏิบัติควบคู่ไปกับการปลูกฝังทัศนคติที่จำเป็น ซึ่งรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนสามารถจัดได้หลายวิธี เช่น การบรรยาย การใช้สื่อที่เป็นบุคคลหรือสื่อที่แสดงให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน การสาธิต การฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง การอภิปรายกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และการทำรายงาน โดยการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบนี้สามารถส่งเสริมการเรียนของนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้อยู่ในรูปแบบการใช้ประสาทสัมผัส แบบการมองเห็น แบบการลงมือปฏิบัติ แบบการสะท้อนคิด (Felder,1993 ; Felder,1995) ได้เป็นอย่างดี ในส่วนภาคปฏิบัตินักศึกษาจะได้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้จากสภาพที่เป็นจริง โดยมีผู้ป่วยเป็นศูนย์กลางในการสอน หรือทำการสอนโดยเน้นที่ตัวปัญหาที่เกิดขึ้นจริงหรือเรื่องราวเกี่ยวข้องกับคลินิกนั้นๆ โดยตรงและใช้วิธีการสอนหลายๆแบบผสมผสานกัน เช่น การสาธิตอย่างเป็นลำดับขั้น การประชุมกลุ่มพยาบาล การศึกษาจากผู้ป่วยโดยตรง การสัมมนา การสอนโดยการศึกษาผู้ป่วยเฉพาะรายและการสอนเฉพาะกรณี การวิเคราะห์ สังเคราะห์และอภิปรายในกลุ่มขนาดเล็กประมาณ 6-10 คน ซึ่งวิธีการสอนต่างๆ เหล่านี้จึงเป็นการช่วยเหลือนักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบการลงมือปฏิบัติ การสะท้อนคิด การใช้ประสาทสัมผัส การมองเห็น การใช้ภาษา การคิดแบบเป็นขั้นตอน และการคิดแบบภาพรวมได้เป็นอย่างดี (Felder,1993 ; Felder,1995)